گزارش

بررسی روابط آمریکا و چین در ایام کرونا

برای کرسی پساکرونا

شرق و غرب رقابت ناتمام

نسل فردا/ گروه سیاست
news@naslefarda.net

بحران کرونا باعث مطرح شدن این مسئله شده که احتمال افول بیشتر قدرت آمریکا وجود دارد، با توجه به این موضوع برخی از کارشناسان معتقدند در آینده‌ای نزدیک شاهد آن خواهیم بود که دیگر ابرقدرتی در جهان وجود نخواهد داشت و در نظام بین‌الملل شاهد ایجاد فضای چند قطبی خواهیم بود، اما در مقابل نیز سایر کارشناسان این موضوع را مطرح می کنند، که کرونا نمی‌تواند باعث شود آمریکا ابرقدرتی خود را از دست بدهد.

جهانی شدن با بحران کرونا زیر سوال رفته است

رحمان قهرمان‌پور کارشناس روابط بین‌الملل با اشاره به اینکه شیوع ویروس کرونا صحنه مسائل جهانی را دستخوش تغییراتی خواهد کرد، به فارو گفت: فرآیند جهانی شدن در ابعاد اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ارتباطات طی سالیان دراز در حال گسترش و پیشرفت است و سعی بر این بود که مرزها به تدریج برداشته شود و اقتصاد جهانی در همه جا نفوذ کند، اما امروز امر جهانی شدن با بحران کرونا زیر سوال رفته و توانایی دنیا برای ریشه‌کردن کردن این ویروس در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. وی با تاکید بر اینکه در دو دهه اخیر دو رخداد امر جهانی‌سازی را با مشکل روبه‌رو کرده است، افزود: نخست حادثه ۱۱ سپتامبر باعث شد روند جهانی شدن کند شده و مسئله دخالت دولت بیش از گذشته مطرح شود، بعد از آن نیز در زمان حاضر، ویروس کرونا موجبات این مسئله را فراهم آورده که موضوع دخالت دولت‌ها در امور باید بیشتر از گذشته باشد و این امر در تضاد عیان با امر جهانی شدن است، بنابراین دیگر برداشتن مرزها معنایی نخواهد شد و کنترل‌ها در اعطای ویزا و رفت‌و آمد بین کشورها بیشتر می‌شود، همچنین ارجحیت منافع ملی بر منافع جهانی نیز مورد توجه دولت‌های مختلف قرار خواهد گرفت.

چین جای آمریکا را نمی‌گیرد

مهدی مطهرنیا کارشناس روابط بین‌الملل نیز در گفت‌وگو با سیاست ایرانی ضمن اشاره به اینکه افول قدرت آمریکا در این چند وقت اخیر باعث نخواهد شد که چین جای این کشور را بگیرد، اظهار داشت: کرونا باعث شده که کشورهای پیشرفته با مشکلات زیادی روبه‌رو شوند، در این رابطه آمریکا نیز به دلیل اینکه بیشترین میزان مبتلا را دارد، طبعا اقتصاد این کشور هم با بیشترین مشکل روبه‌رو شده، به طوری که در حال حاضر بیش از ۲۶ میلیون آمریکایی شغل خود را از دست دادند. وی افزود: منتهی با این همه نمی‌توان گفت که آمریکا جایگاه ابر قدرتی خود را از دست خواهد داد، چندین نکته در این باره وجود دارد که باید به آن‌ها توجه کرد، اولا اقتصاد آمریکا بیشترین نقش و سهم را در اقتصاد بین‌الملل دارد و اگر بحران و رکود اقتصادی در سطح جهان به وجود آید، آمریکا نیز بیشترین تاثیر را می گیرد، اما سایر کشورها از جمله چین و اروپای متحد نیز به سهم خود از این بحران آسیب می‌بینند، دوما، به دلیل وابستگی که اقصاد کشورهای دیگر به آمریکا دارد، اگر اقتصاد این کشور آسیب شدیدی ببیند، سایر کشورها نیز به همان میزان آسیب خواهند دید. مطهرنیا گفت: سوما این نکته را که برخی می گویند، چین بعد از کرونا جایگاه آمریکا را در نظام بین‌الملل و همچنین اقتصاد جهانی خواهد گرفت را بنده به هیچ عنوان قبول ندارم، در حال حاضر جو ضد چینی شدیدی به عنوان خواستگاه و منتشرکننده ویروس کرونا وجود دارد و مردمان کشورهای پیشرفته و توسعه یافته امروز نگاه خوبی نسبت به چین ندارند، از سوی دیگر شما مطمئن باشید، اقتصاد چین با ضرر و زیان هنگفتی ناشی از نگاه منفی به این کشور روبه‌رو می‌شود.

بهمن رجبی کارشناس خاورمیانه چندی پیش در سایت تحلیل خود نوشت: چین در برای کشورهایی نظیر ما می‌تواند دست بالا را داشته باشد، چرا که با شدیدترین تحریم‌ها روبه‌رو هستیم و قدرت مانور زیادی نداریم، اما سایر کشورها این گونه نیستند و می‌توانند بر ضد چین عمل کنند، بنابراین در مجموع می‌توان گفت، این مطلب که چین می‌تواند به جایگاه ابر قدرتی جهان با تکیه بر قدرت اقتصادی دست پیدا کند، از دید بنده مردود است. بحران مسکن در سال ۲۰۰۸ که در ادامه به بحران اقتصادی بزرگی تبدیل شد، برای آمریکایی یک تجربه بسیار خوب شد که در مواقع بحرانی چگونه عمل کنند، الان نیز با توجه به اینکه ترامپ خود یک تاجر بوده، می‌داند که چگونه خود را از بحران نجات دهد، در این راستا تهیه بسته اقتصادی دو تریلیون دلاری برای عبور آمریکا از بحران ویروس کرونا خود می‌تواند به خوبی نشان دهد که ترامپ به دنبال چه چیزهایی است. در زمانی که ترامپ وارد سیاست نشده بود، او چندین بار ورشکسته شد، اما ناامید نشد و از اول شروع کرد، بنابراین او در عرصه اقتصادی دارای مهارت و تجربه بسیار بالایی است، این در حالیست که با توجه به اینکه به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری آمریکا نزدیک می‌شویم، نظرسنجی‌های زیادی انجام می‌شود و همه آن‌ها به دلیل وجود کرونا گویای آن است که جو بایدن نامزد دموکرات‌ها از ترامپ پیش است، اما نکته مهم آن است که در سال ۲۰۱۶ نیز این نظرسنجی‌ها حاکی از پیشتازی هیلاری کلینتون بود، اما هرچه به روز منتهی به انتخابات نزدیک می‌شدیم، ترامپ فاصله خود از کلینتون را کمتر کرد و در نهایت به کاخ سفید راه یافت.

کمیسر حقوق بشر سازمان ملل: تحریم‌های ایران لغو شوند یا تعلیق

یورونیوز: کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد خواستار رفع تحریم‌های آمریکا علیه ایران و ونزوئلا با هدف مقابله با کرونا شد.

میشل باشله کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی فرانس ۲۴ با اشاره به وضعیت ناشی از کرونا تاکید کرد در شرایط فعلی لازم است تحریم‌های وضع شده ایالات متحده علیه ایران و نزوئلا برداشته شوند تا جان انسان‌ها نجات داده شود. خانم باشله همچنین هشدار داد پاسخ به بیماری کووید ۱۹ باید توسط «واقعیت‌های مبتنی بر علم» هدایت شود نه از مسیر اهداف سیاسی و اقتصادی. او در ادامه از حکومت هایی که به بهانه مهار بحران ویروس کرونا مخالفان خود را سرکوب می کنند، به شدت انتقاد کرد.

هشدار سازمان جهانی بهداشت به اروپا: آماده موج دوم کرونا شوید

اسپوتنیک: سازمان جهانی بهداشت می‌گوید ممکن است کشورهای اروپایی در فصل زمستان با موج دوم و مرگبار شیوع ویروس کرونا روبه‌رو شوند. دکتر هانس کلوگه مدیر منطقه اروپایی سازمان جهانی بهداشت به کشورهای اروپایی هشدار داد که «الان زمان آماده‌سازی است نه وقت جشن گرفتن.»

این مقام عالی سازمان جهانی بهداشت در گفت‌وگو با نشریه تلگراف گفت: کشورها باید از دوره فعلی برای ایجاد ظرفیت در بیمارستان‌ها و تقویت سیستم‌های بهداشت عمومی خود استفاده کنند. او همچنین با اشاره به تجربه برخی از کشورهای شرق آسیا افزود: سنگاپور و ژاپن به درستی درک کردند که اکنون زمانی برای جشن گرفتن نیست بلکه دوره آمادگی است.

مجلس روزهای آخر علاوه بر شجاع شدن، شفاف و آمارمند هم شده است!

۱۰۱۰۰ تذکر از بهارستان به پاستور

از مجموع تذکرات کتبی ۲۲۰۰ تذکر سهم رئیس جمهور و ۲۱ تذکر سهم وزیر میراث فرهنگی و گردشگری

عکس: فارس

فارس: نمایندگان مجلس شورای اسلامی طبق آیین‌نامه داخلی پارلمان ابزارهایی برای نظارت در اختیار دارند. یکی از پرکاربردترین این ابزارها تذکر و سوال است که طی آن وکلای ملت با مخاطب قرار دادن اعضای کابینه، یا به وی موضوعی را متذکر می‌شوند یا درباره علتش عضو کابینه را مورد سوال قرار می‌دهند. عملکرد نمایندگان در مجلس دهم نشان می‌دهد که آن‌ها طی چهار سال حضور در قوه مقننه ۱۰ هزار و ۱۰۰ تذکر به دولتمردان داده‌اند و ۳۰۸۵ بار از آن‌ها سوال پرسیده‌اند. برای اطلاع از جزئیات تذکر و سوالات نمایندگان از اعضای کابینه به سراغ عضو هیئت رئیسه مجلس رفتیم. علی‌اصغر یوسف‌نژاد نماینده مردم ساری گفت: نمایندگان طبق ماده ۲۰۶ آئین‌نامه داخلی مجلس می‌توانند به رئیس‌جمهور و وزرای کابینه در حوزه وظایف آن‌ها تذکر کتبی بدهند. وی افزود: تذکرات نمایندگان ضمن قرائت در صحن علنی مجلس نسخه‌ای از آن برای وزارت‌خانه مربوطه یا نهاد ریاست جمهوری ارسال می‌شود.

۱۰ هزار تذکر نمایندگان مجلس دهم به اعضای دولت

عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: نمایندگان در طول چهار سال عمر مجلس دهم، حدود ۱۰ هزار و ۱۰۰ تذکر را به رئیس جمهور و وزرای کابینه داده‌اند که رئیس جمهور بیشترین سهم را از این تذکرات داشته است. یوسف‌نژاد خاطرنشان کرد: از حدود ۱۰ هزار و ۱۰۰ تذکر کتبی نمایندگان ۲۲۰۰ مورد آن مربوط به رئیس جمهور بوده که بیشترین تذکرات را داشته و کمترین تذکرات نیز مربوط به علی‌اصغر مونسان وزیر میراث فرهنگی و گردشگری است که شامل ۲۱ تذکر از نمایندگان می‌شود.

جزئیات تذکرات نمایندگان به وزرا

وی افزود: پس از رئیس جمهور، وزیر راه و شهرسازی رتبه دوم را در دریافت تذکر از نمایندگان دارد که حدود ۱۲۲۰ تذکر را شامل می‌شود. عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: پس از وزیر راه و شهرسازی وزرای جهاد کشاورزی، کشور و نیرو به ترتیب ۱۲۰۰، حدود ۱۰۰۰ و ۸۸۰ تذکر را از نمایندگان دریافت کردند. یوسف‌نژاد خاطرنشان کرد: علاوه بر اینها وزیر آموزش و پرورش با دریافت ۷۰۰ تذکر، وزیر صنعت معدن و تجارت با دریافت ۶۶۰ و وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی با دریافت ۶۳۰ تذکر کتبی از نمایندگان در مرتبه‌ها و رده‌های بعدی قرار دارند. وی افزود: همچنین وزرای امور اقتصادی و دارایی، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و نفت به ترتیب ۴۳۰، ۳۳۵ و ۲۹۰ تذکر را در مسائل مربوط به حوزه کاری‌شان دریافت کرده‌اند. عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: علاوه بر این وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ۲۷۰ تذکر، وزیر ورزش و جوانان ۲۶۰ تذکر و وزیر علوم تحقیقات و فناوری ۲۲۵ تذکر را از نمایندگان دوره دهم مجلس دریافت کرده‌اند. یوسف‌نژاد خاطرنشان کرد: علاوه بر این نمایندگان به وزرای امور خارجه و فرهنگ و ارشاد اسلامی در مسائل مربوط به حوزه کاری‌شان ۲۰۰ مرتبه تذکر داده‌اند و وزیر دادگستری نیز ۱۳۰ تذکر را از نمایندگان دریافت کرده است.

پایین‌ترین سهم تذکر متعلق به وزیر میراث فرهنگی

وی گفت: علاوه بر این وزرای دفاع و اطلاعات هر کدام ۱۰۶ تذکر را از نمایندگان دریافت کرده است و وکلای ملت به وزیر میراث فرهنگی و گردشگری از زمان تشکیل این وزارت‌خانه تاکنون ۲۱ تذکر کتبی داده‌اند.

۳۰۸۵ سؤال نمایندگان از وزرا

عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: در طول چهار سال عمر مجلس دهم حدود ۳۰۸۵ سؤال نمایندگان از وزرا به هیئت رئیسه مجلس واصل شده که وزیر راه و شهرسازی بیشترین سهم را از تعداد سؤالات دارد. یوسف‌نژاد خاطرنشان کرد: بر این اساس نمایندگان از وزیر راه و شهرسازی با ۳۵۱، وزیر نیرو ۳۲۴ و وزیر کشور ۳۰۰ سؤال را مطرح کرده‌اند. وی افزود: همچنین درمورد وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی ۲۶۷ سؤال، وزیر جهاد کشاورزی ۲۵۸ سؤال و وزیر امور اقتصاد و دارایی ۲۳۸ سؤال به هیئت رئیسه مجلس واصل شده است. عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: علاوه بر این نمایندگان از وزیر صنعت، معدن و تجارت در طول مجلس دهم ۲۰۹ بار سؤال داشتند که این سؤالات در مورد وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۶۷ مورد و وزیر آموزش و پرورش ۱۵۹ مورد بوده است. یوسف‌نژاد خاطرنشان کرد: وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با ۱۵۳ سؤال، وزیر نفت با ۱۴۳ سؤال و وزیر ورزش و جوانان با ۱۰۴ سؤال در رده‌های بعدی از نظر طرح سؤال توسط نمایندگان هستند.

وی افزود: علاوه بر این نمایندگان در طول چهار سال مجلس دهم ۹۵ سؤال را از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۹۱ سؤال از وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و ۷۸ سؤال را از وزیر امور خارجه مطرح کرده‌اند. عضو هیئت رئیسه مجلس اظهار داشت: همچنین نمایندگان ۶۶ سؤال را از وزیر دادگستری، ۴۲ سؤال از وزیر اطلاعات، ۳۲ سؤال از وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ۱۱ سؤال را از وزیر میراث فرهنگی و گردشگری مطرح کرده‌اند.

انتقاد نماینده روسیه در وین از مخالفت آمریکا با توافق هسته‌ای

یورونیوز: نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی از رویکرد مقامات آمریکایی در مخالفت با توافق هسته‌ای انتقاد کرد. میخائیل اولیانوف نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین در پیامی توئیتری با اشاره به رویکردهای مقامات آمریکایی در مخالفت با توافق هسته‌ای نوشت: مخالفان توافق هسته‌ای درمانده و نادان هستند. در شروع یک مناقشه آن‌ها دو یا سه استدلال مخالفت‌آمیز و شعار را مطرح می کنند. به محض اینکه استدلال‌ها و شعارهایشان رنگ می‌بازد خسته می‌شوند و بدون توجیهی مناسب به سراغ توهین به مخالفانشان می‌روند. این جای تعجب ندارد! اظهارات اولیانوف در پی این مطرح می‌شود که دولت فعلی آمریکا در ماه مه سال ۲۰۱۸ با ناقص تلقی کردن توافق هسته‌ای که میان ایران و پنج قدرت جهانی انجام شده بود، به طور یک‌جانبه آن را ترک کرده و از آن پس در راستای رویکردی ضد ایرانی موسوم به «فشار حداکثری» تحریم‌های متعددی را بر ایران اعمال کرده است. مقامات آمریکایی اخیرا نیز با نزدیک شدن به پایان مهلت تحریم تسلیحاتی ایران به دنبال اعمال فشار بر شورای امنیت سازمان ملل برای تمدید این تحریم علیه ایران هستند.

تولید دوباره پراید به صلاح کشور نیست

خانه ملت: عضو هیئت رئیسه کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس گفت: نابسامانی قیمت خودرو نباید به تولید دوباره پراید منتهی شود. یحیی کمالی‌پور با اشاره به افزایش قیمت پراید در بازار، گفت: افزایش قیمت خودروها و کیفیت بسیار پایین آن‌ها موجب نارضایتی مردم و التهاب در جامعه شده است، در همین راستا هم مردم انتظار دارند وضعیت فعلی و بحرانی بازار خودرو به نحو مطلوبی ساماندهی شود. نماینده مردم جیرفت و عنبرآباد در مجلس دهم شورای اسلامی ادامه داد: با ورود سازمان بازرسی کل کشور، سازمان تعزیرات حکومتی و قوه‌قضائیه به بازار نابسامان خودرو در هفته‌های اخیر روزنه‌های امیدی ایجاد شده است. این نماینده مردم در مجلس دهم اظهار کرد: در شرایطی که متولیان امر هیچ اراده قطعی برای ساماندهی وضعیت بازار خودرو ندارند، قوه‌قضائیه باید با توجه به خواست مردم و نارضایتی عمومی قاطعانه به این موضوع ورود کرده و مانع ضررهای غیرقابل جبران شود. عضو هیئت رئیسه کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی در پایان تاکید کرد: تداوم تولید پراید به دلیل ایمنی و کیفیت بسیار پایین به هیچ عنوان به صلاح کشور نیست.

احزاب

تحلیل یک عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی از مجلس دهم

اصلاحات با تیم چهارمش بازی می کرد!

ایرنا: یک عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی با بیان اینکه هدف از نقد باید اصلاح امور باشد، گفت: مجلس دهم مشکلاتی داشته و نقدهایی به آن وارد است، اما در مجموع من عملکرد مجلس را شایسته سراسر نقد نمی‌دانم. محمدجواد حق‌شناس درباره ارزیابی از عملکرد مجلس دهم، اظهار کرد: قضاوت کردن درباره کارنامه مجلس دهم باید مبتنی بر انصاف و بیان دقیق و درست مسائل، مشکلات و علل ناکارآمدی یا موفقیت‌های آن باشد. نباید یک سویه به ارزیابی از عملکرد مجلس دهم بپردازیم و باید شرایطی که مجلس در آن تشکیل شد و فعالیت کرد را هم در نظر بگیریم. وی با بیان اینکه هدف از نقد باید اصلاح امور باشد، معتقد است: مجلس دهم مشکلاتی داشته و نقدهایی به آن وارد است، اما درمجموع من عملکرد مجلس را شایسته سراسر نقد نمی‌دانم. برای بررسی عملکرد مجلس دهم باید به چگونگی شکل گیری آن توجه داشته باشیم. این فعال سیاسی معتقد است: مجلس دهم در آغاز شکل گیری با یک مشکل جدی مواجه شد و نتوانست از همه استعدادها و توانمندی ملت بهره ببرد. معتقدم شورای نگهبان باید نقش خود در عملکرد مجلس را بپذیرد. در سال ۹۴ حداقل ۱۵۰ اصلاح‌طلب شاخص ردصلاحیت شدند که اگر آن‌ها در مجلس بودند، الان مجلس به کم‌کاری متهم نمی‌شد و عملکردش ارتقا می‌یافت. وقتی می‌خواهیم درباره نمایندگان اصلاح‌طلب مجلس دهم قضاوت کنیم نباید یادمان برود که به جای تیم اصلی، تیم چهارم وارد بازی شده است. حق‌شناس همچنین با بیان اینکه اصلاح‌طلبان مجلس دهم راهبرد دقیقی برای چهار سال مجلس دهم نداشته و نتوانستند از همان توان خود بهره ببرند، تصریح کرد: اصلاح‌طلبان و میانه‌روها به جای آنکه برای انتخاب رئیس، هیئت رئیسه مجلس و هیئت رئیسه کمیسیون‌ها دست به دست هم دهند، یک رقابت غیرمتعارف ایجاد کردند و همین رقابت، موجب تضعیف آن‌ها شد.

همایش

رئیس کنگره بین‌المللی قدس شریف اعلام کرد:

برگزاری آنلاین همایش بین‌المللی قدس

ایسنا: رئیس کنگره بین‌المللی قدس شریف گفت: همایش بین‌المللی قدس شریف با مشارکت نهادهای بین‌المللی و ملی در روزهای ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت به طور آنلاین در فضای مجازی برگزار می‌شود. آیت‌اله اعرافی در نشستی خبری اظهار کرد: با توجه به شرایطی که امسال بر ایران و سایر کشورها حاکم است از تشکیل اجتماعات روز قدس معذوریم، اما به اشکال دیگر این کاستی جبران خواهد شد. وی ادامه داد: روز قدس در شهرهایی که سفید و زرد است و امکان اقامه نماز جمعه وجود دارد در محل اقامه نماز برگزار می‌شود و بیانیه و سخنرانی روز قدس هم در همان چارچوب قرائت می‌شود.

اعرافی گفت: از ۱۸ سخنران نیز دعوت شده است تا در این همایش سخنرانی داشته باشند. مدعوین از کشورهای بحرین، آمریکا، انگلستان، پاکستان، هند و تعدادی دیگر از کشورها هستند که در این همایش سخنرانی دارند. وی تصریح کرد: قدس و مسجدالاقصی نماد امت اسلام و تمدن اسلامی است و اهتمام جهان اسلام به این روز و دفاع از آرمان فلسطین، اهتمامی اسلامی و گره خورده با مصالح ملی تمام کشورهای اسلامی است. ما ۷۲ سال یک پرونده ننگین را شاهدیم که انواع مظالم را در قلمرو فلسطین از سوی رژیم اشغالگر مرتکب شد و از سویی ۷۲ سال مقاومت اسلامی. آرمان فلسطین به عنوان آرمان مشترک امت اسلام مطرح شده است و بعد از انقلاب اسلامی با شکل گیری حزب‌اله و مقاومت فلسطین، رژیم اسرائیل به محاصره این نیروها درآمد و در جنگ‌ها شکست را تحمل کرد. اعرافی خاطر نشان کرد: ایران بر اساس نظر مقام معظم رهبری دکترین‌اش بر پایه انتخابات آزاد در فلسطین با حضور تمام فلسطینیان عالم است. اگر جهان منطق درست را بفهمد، منطق درست همین است. این همایش در دو روز و ساعت ۱۸ تا ۲۰ برگزار می‌شود و در فضای مجازی (live.alarbaeen.ir) قابل دسترس است.

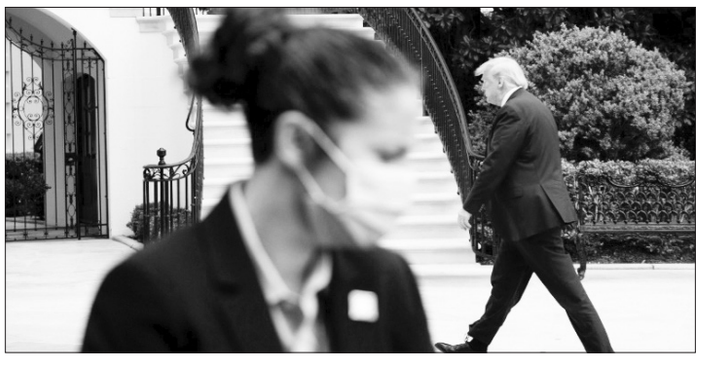

محافظ ماسک‌زده ترامپ (سرویس مخفی) در محوطه کاخ سفید. کاخ سفید هفته گذشته زدن ماسک در مقر قوه اجراییه آمریکا را الزامی کرد. ترامپ خود هنوز عامدانه از زدن ماسک در مقابل دوربین خبرنگاران خودداری می کند.

خانم «کلودیا لوپز» شهردار شهر «بوگوتا» پایتخت کلمبیا شخصا به محله‌ای نارنجی از حیث شیوع ویروس کرونا آمده و در حال صحبت با کادرهای خدماتی منطقه است.

گفت و گو

گمانه‌هایی بر دلایل عزل وزیر صمت در گفت‌وگو با یک اقتصاددان

برکناری نخستین گزینه بود نه موثرترین

آزاده سلیمان‌نژاد / گروه ایران
news@naslefarda.net

یکی از معضلات اصلی اقتصاد کشور، وابستگی بودجه دولت به درآمدهای حاصل از خام‌فروشی نفت است. این موضوع باعث شده تا با بازگشت مجدد تحریم‌های نفتی و کاهش میزان صادرات نفت ایران، همچنین بحران حاصل از کرونا، دولت با کسری شدید بودجه مواجه شود. بررسی سیر تحولات بازار جهانی نفت و نوسانات قیمت نفت نشان می‌دهد که نمی‌توان بر فروش نفت خام ایران حساب جدی باز کرد، بنابراین دولت باید به فکر جبران کسری بودجه خود باشد. همان‌طور که کارشناسان و مراکز پژوهشی پیشبینی می کردند همان اتفاقی که برای جبران کسری بودجه سال ۹۸ رخ داد، برای جبران کسری بودجه سال ۹۹ تکرار شد و باز هم به جای مجلس شورای اسلامی، شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا درباره راهکارهای جبران کسری بودجه تصمیمگیری کرد.

خسرو احمدی دکترای اقتصاد و صاحب نظری است که در این باره می گوید، در این راستا در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، برخی راهکارها برای تامین کسری بودجه در نظر گرفته شد. وی در مورد راهکار پیشنهادی دولت برای افزایش منابع تامین کسری بودجه به این موارد اشاره کرد: واگذاری و مولدسازی دارایی‌های دولت توسط وزارت اقتصاد، فروش اوراق مالی اسلامی مازاد قانون بودجه ۹۸ و برداشت از حساب مخصوص نزد صندوق توسعه ملی و در ادامه مدیریت شبکه توزیع و سامان بخشی به واردات، همچنین کاهش نوسانات بازار که از نگاه دولت تنها با تشکیل مجدد وزارت بازرگانی میسر خواهد شد. وزارت‌خانه جدید، وزارت تداخل‌ها یا تعامل‌ها؟ این اقتصاددان با اشاره به نظر دولتمردان در مورد تشکیل وزارت بازرگانی گفت: دولتمردان ضمن تأکید بر وجود تداخلات میان وظایف وزارت صمت و وزارت جهاد کشاورزی در حوزه تنظیم بازار، معتقدند که تشکیل وزارت بازرگانی ضمن کاهش این تداخلات، سبب سبک‌سازی ساختار وزارت صمت و همچنین توسعه صادرات کالاهای مختلف می‌شود. با این وجود، مخالفان تشکیل وزارت بازرگانی از نگاه احمدی علت مشکلات موجود در بازار را نه به سبب فقدان یک وزارت‌خانه، بلکه به علت تخصیص ارز دولتی به واردات کالاهای اساسی می‌دانند. وی ادامه داد به نظر مخالفان، تأسیس مجدد این وزارت‌خانه، علاوه بر مغایرت‌های متعدد با قوانین و اسناد بالادستی، تبعاتی همچون رونق واردات، خروج مقادیر زیاد ارز از کشور و در نهایت رکود تولید را خواهد داشت. به گفته خسرو احمدی، این مسائل در حالی اتفاق می‌افتاد که وزارت صمت وجود دستاوردهای چشمگیری در تولید محصولات داخلی و خودکفایی در تولید محصولات اساسی نظیر گندم و شکر، رشد ۲۳ درصدی تولید محصولات کشاورزی، بهبود شش میلیارد دلاری تراز منفی تجاری بخش کشاورزی و کاهش واردات روغن را از جمله دستاوردهای ادغام این وزارت‌خانه‌ها می‌داند.

برکناری نخستین گزینه بود نه موثرترین

این صاحب‌نظر علت ادغام بخش بازرگانی در وزارت‌خانه‌های تولیدی را در این دانست که حدود ۵۰ سال مدیران تولیدی و تجاری، یکدیگر را عامل تضعیف تولید داخلی و افزایش واردات کالاهای خارجی می‌دانستند و نمایندگان مجلس نیز به‌عنوان نمایندگان مردم در امر قانونگذاری و نظارت بر اجرای قوانین نمی‌توانستند مقصران اصلی عقب‌ماندگی اقتصادی را شناسایی کنند. وی همچنین در مورد اقدام رئیس‌جمهور در مورد برکناری وزیر صمت می‌گوید، برهم ریختگی و نابسامانی بازار خودرو بهانه‌ای شد که شخص رئیسجمهور برای تسلی افکار عمومی و پیداکردن نخستین مقصر و نه الزاما موثرترین مقصر اقدام به برکناری وزیر صمت کند تا بلکه بخشی از بدنه دولت را که در این جداسازی اعلام مخالفت کرده بود را با چهره‌ای همراه‌تر ترمیم کند که البته به اعتقاد این صاحب‌نظر چنین اقدام رئیس‌جمهور خیلی هم در آرام کردن اذهان عمومی و وضعیت نابسامان بازار موثر به نظر نمی‌آید.